kliping

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,

za obdobje 17. 5. 2020

Število objav: 7
Internet: 7

Spremljane teme:
Inženirska ...: 0
Inženirska ...: 0
Barbara Škraba Flis: 0
Gradbeni zakon: 2
Zakon ... načrtovanju: 0
Zakon ... arhitektih: 0
Gradbena parcela: 0
Evidenca stavbnih ...: 0
Gradbeništvo, graditev: 7
Inženirski dan: 0

kliping

Internet	Naslov	30 let vlade, usmerjene v osamosvojitev		
Zaporedna št. 1	Medij	Rtvslo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 5. 2020		
Stran v zbirki: 9	Avtor	S. A.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Stanič (informiranje), Lojze Janko (zakonodaja), Miha Jazbinšek (varstvo okolja in urejanje prostora), Miha Tomšič (energetika), Izidor Rejc (industrija in gradbeništvo), Ingo Paš (turizem in gostinstvo), Andrej Capuder (kultura), Maks Bastl (trg in splošne gospodarske zadeve), Viktor Brezar (drobno gospodarstvo), Jože...			

Internet	Naslov	Začenja se še ena bitka: izgube, odpuščanja, stečaji		
Zaporedna št. 2	Medij	Svet24.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 5. 2020		
Stran v zbirki: 15	Avtor	P. K.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...pospeševanja prodaje vozil 'staro za novo'na evropski in slovenski ravni, sicer bodo težave še hujše,« menijo v klubu. Čas za »debirokratizacijo« Kar zadeva gradbeništvo, zaradi pričakovane recesije pričakujejo upad zasebnih investicij, ki so bile v Sloveniji pred epidemijo nekaj let v razmahu. »Zlasti to velja za večje...			

Internet	Naslov	Jernej Vrtovec, minister za infrastrukturo: E-vinjete za osebna vozila bodo uvedene 1. decembra 2021		
Zaporedna št. 3	Medij	Dnevnik.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 5. 2020		
Stran v zbirki: 33	Avtor	Anja Hreščak		
	Teme	Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...vzpostavila nadvlada ene stranke. Nisem pristaš tega, ampak dialoga. Kako gledate na proteste naravovarstvenikov v začetku tedna zaradi sprememb okoljske in gradbene zakonodaje? V vsaki svobodni demokratični družbi je izražanje stališč dovoljeno. Tudi zbiranje ljudi je dovoljeno, čeprav v času pandemije malce neobičajno. Ne vem,...			

Internet	Naslov	Minister Vrtovec: “Končali bomo s ponovoletno folkloro praskanja vinjet z vetrobranskih stekel in stopili v korak z digitalizacijo”		
Zaporedna št. 4	Medij	Maribor24.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 16. 5. 2020		
Stran v zbirki: 35	Avtor	Uredništvo		
	Teme	Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...zdaj ostaja tako, kot je ” je še povedal za Dnevnik. Na vprašanje, kako gleda na proteste naravovarstvenikov v začetku tedna zaradi sprememb okoljske in gradbene zakonodaje, je naprej odgovoril, da je sicer izražanje stališč in zbiranje dovoljeno, ne ve pa, kdo bo nosil odgovornost, če pride do drugega vala okužb. “Pri zakonodajnih...			

Internet	Naslov	Začenja se še ena bitka: izgube, odpuščanja, stečaji		
Zaporedna št. 5	Medij	Times.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 5. 2020		
Stran v zbirki: 41	Avtor	P. K.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...pospeševanja prodaje vozil 'staro za novo'na evropski in slovenski ravni, sicer bodo težave še hujše,« menijo v klubu. Čas za »debirokratizacijo«Kar zadeva gradbeništvo, zaradi pričakovane recesije pričakujejo upad zasebnih investicij, ki so bile v Sloveniji pred epidemijo nekaj let v razmahu. »Zlasti to velja za večje...			

Internet	Naslov	Začenja se še ena bitka: izgube, odpuščanja, stečaji		
Zaporedna št. 6	Medij	Pomurje.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 5. 2020		
Stran v zbirki: 46	Avtor	P. K.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...pospeševanja prodaje vozil 'staro za novo'na evropski in slovenski ravni, sicer bodo težave še hujše,« menijo v klubu. Čas za »debirokratizacijo« Kar zadeva gradbeništvo, zaradi pričakovane recesije pričakujejo upad zasebnih investicij, ki so bile v Sloveniji pred epidemijo nekaj let v razmahu. »Zlasti to velja za večje...			

Internet	Naslov	Začenja se še ena bitka: izgube, odpuščanja, stečaji		
Zaporedna št. 7	Medij	Necenzurirano.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 16. 5. 2020		
Stran v zbirki: 53	Avtor	P. K.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...pospeševanja prodaje vozil 'staro za novo' na evropski in slovenski ravni, sicer bodo težave še hujše,« menijo v klubu. Čas za »debirokratizacijo« Kar zadeva gradbeništvo, zaradi pričakovane recesije pričakujejo upad zasebnih investicij, ki so bile v Sloveniji pred epidemijo nekaj let v razmahu. »Zlasti to velja za večje...			

30 let vlade, usmerjene v osamosvojitev

Peterle leta 1990: V pogojih, v katerih sem delal, sem dobil optimalno ekipo

Ana Svenšek | 16. maj 2020 ob 06:41
Ljubljana - MMC RTV SLO

16. maja 1990 je skupščina potrdila novo, večstrankarsko vlado, ki jo je vodil Lojze Peterle in ki si je zastavila drzen zgodovinski cilj: pripraviti podlago za dokončno osamosvojitev Slovenije na vseh področjih.

TV DNEVNIK: Potrjena je Demosova vlada (16.5.1990)

Prve demokratične in najobsežnejše volitve v 30 letih parlamentarizma

Pred prvimi povojnimi demokratičnimi volitvami so se stranke, združene v Demosu, dogovorile, da bo vlado prevzela tista, ki bo posamično dobila največ glasov. To je bil SKD. Izbira mandatarja je kljub temu prinesla določene napetosti, a vseeno je mesto prevzel predsednik SKD-ja **Lojze Peterle**. Vlada, ki se je imenovala še izvršni svet, je imela tri podpredsednike, skupaj je bilo v vladi 27 članov. Vodili so 23 resorjev današnjih ministrstev. "*Preprosto smo prevzeli star zakon, ki je določal toliko resorjev. To je bilo nujno, sicer bi se zapletli že pri tem vprašanju,*" je pred dnevi Peterle pojasnil za STA.

V skupščini je za predlagano ekipo, ki so jo poleg članov strank Demosove koalicije sestavljali še trije člani ZK-SDP-ja, en član ZSMS-LS-a in pet strankarsko neopredeljenih, glasovalo 184 od 220 navzočih poslancev. Lojze Peterle je takoj po potrditvi vlade za TV Ljubljana dejal: "*Mislim, da sem izbral zelo homogeno ekipo, za nekatera mesta mi je tudi opozicija priznala, da ne bi mogla dobiti boljšega kandidata. V pogojih, v katerih sem delal, sem dobil optimalno ekipo*." Po njegovih besedah je pri imenih za ministre upošteval njihovo strokovnost, ki je prevladala nad strankarsko pripadnostjo.

Sestava vlade, ki je bila potrjena 16. maja 1990

Lojze Peterle, predsednik,
Jože Mencinger, podpredsednik (gospodarstvo), **Matija Malešič**, podpredsednik (družbene dejavnosti), **Leo Šešerko**, podpredsednik (varstvo okolja in regionalni razvoj).

Marko Kranjec (finance), **Rajko Pirnat** (pravosodje in uprava), **Igor Bavčar** (notranje zadeve), **Dimitrij Rupel** (mednarodno sodelovanje), **Jožica Puhar** (delo), **Katja Boh** (zdravstvo in socialno varstvo), **Peter Vencelj** (vzgoja in izobraževanje), **Peter Tancig**(raziskovalna dejavnost), **Janez Janša** (obramba), **Igor Umek** (družbeno planiranje), **Stane Stanič** (informiranje), **Lojze Janko**(zakonodaja), **Miha Jazbinšek** (varstvo okolja in urejanje prostora), **Miha Tomšič** (energetika), **Izidor Rejc** (industrija in gradbeništvo), **Ingo Paš** (turizem in gostinstvo), **Andrej Capuder** (kultura), **Maks Bastl** (trg in splošne gospodarske zadeve), **Viktor Brezar** (drobno gospodarstvo), **Jože Osterc** (kmetijstvo, gospodarstvo in prehrana), **Marjan Krajnc** (promet in zveze), **Franc Godeša** (borci in vojaški invalidi) in **Janez Dular** (Slovenci po svetu).

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Člani prve vlade so postali ministri, potem ko je junija 1991 začel veljati zakon o organizaciji in delovnem področju republiške uprave. Pred tem so bili republiški sekretarji. Foto: Televizija Slovenija

Prva večstrankarska skupščina: "Veliko več svobode ob glasovanjih kot danes"

Glavna skrb: osamosvojitev in gospodarstvo

Nova večstrankarska vlada je glavne strateške usmeritve videla v neodvisnem pravnem sistemu Slovenije, lastni državni upravi in sistemu javnih financ, popolni samostojnosti pri obrambi države, neodvisni zunanji politiki ter učinkovitem gospodarskem sistemu. Poleg osamosvojitve je bilo torej med ključnimi nalogami gospodarsko okrevanje Slovenije.

V nagovoru poslancem je Peterle povedal: "*Glavna skrb vlade zadeva gospodarstvo, pri čemer njena naloga ni gospodarjenje, temveč vzpostavljanje in vzdrževanje ravnotežij v okviru danega gospodarskega sistema, varstvo socialno ogroženih, okolja ter narodnega gospodarstva pred nesmotrnimi posegi in škodljivimi ravnanji. Možnosti za hiter izhod iz recesije so omejene. Oživitev gospodarske aktivnosti je možna z odpravo ovir in podporo zasebni gospodarski aktivnosti, zmanjšanjem davčnih obremenitev gospodarstva, olajšavami za investicije, začasno neposredno posredovanje v primeru stečajev, z obnavljanjem gospodarske infrastrukture s pomočjo tujega kapitala, vendar brez razprodaje narodnega bogastva tujcem.*"

Mandatarju je opozicija sicer očitala premalo konkreten program. **Rajko Pirnat** pa v dokumentarnem filmu TV Slovenija *Osamosvojitvena vlada* poudari, da to ni bila vlada za redno vladanje, temveč vlada za osamosvojitev Slovenije. Kljub temu danes Peterle meni, da so v dveh letih, kolikor so zdržali na oblasti, dokler se Demos ni razpustil, vlada pa je dobila konstruktivno nezaupnico, dosegli večino stvari, ki so si jih zadali. "*Razglasili smo svojo državo, dosegli mednarodno priznanje, uvedli svoj denar, izvedli številne demokratične reforme, ki so popeljale Slovenijo v smeri demokratične države ... Skratka dosegli smo vse, o čemer smo kot narod sanjali,*" je pred današnjo obletnico poudaril za STA.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Osamosvojitvena vlada, dokumentarna oddaja

Ekološko destruktiven sistem, iz katerega je Slovenija izstopala

Če je bil to ob političnem in gospodarskem preoblikovanju čas novih odločitev in poti, se je med ljudmi vedno bolj zasidral občutek nujnosti ohranjanja okolja in narave. "*Samoupravni socializem ni bil ekonomsko neuspešen in ni mogel konkurirati tehnološkemu razvoju v kapitalističnih državah. Pokazalo se je, da je tudi ekološko destruktiven in da je stopnja onesnaženosti v takratnih socialističnih državah velika,*" je pred meseci v **MMC-jevem intervjuju** izpostavil ustanovni član in predsednik Zelenih, ki je bil takrat izvoljen v predsedstvo republike, **Dušan Plut**.

V novi vladi je bil tako za koordinacijo varstva okolja imenovan podpredsednik, kar je postal **Leo Šešerko**, ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora pa je prevzel **Miha Jazbinšek**. "*V načinu dela sva se tako razlikovala, da si nikoli nisva prišla navzkriž. Sva pa včasih skupaj pritiskala za kako rešitev, kot na primer financiranje gradnje bazena za PCB strupene odpadke v Beli krajini zaradi Iskre Semič ob zastrupitvi glavnega vodnega vira reke Krupe,*" se spominja Šešerko.

Po 30 letih smo ju povprašali, kakšni so bili njuni načrti za področje okolja, kaj sta uspela uresničiti in kaj ju je morda v tem obdobju najbolj presenetilo:

Šešerko: Izpeljati osamosvojitev in preprečiti obračune

Leo Šešerko je bil podpredsednik vlade za okolje in regionalen razvoj, kar je bilo novo podpredsedniško mesto. Foto: BoBo

> *Imel sem opravka s strateškimi projekti, kot je bilo pisanje ustave, reševanje problema s slovenskimi odpadki, ki so zatavali v Bosno, koordinacijo sanacije vojne škode, zapiranje RUŽV, odgovor vladi Markoviča glede čekov za na slovenski meji plačane carine vseh jugoslovanskih avtoprevoznikov, ki so vstopili v Slovenijo, predstavitev stališč Slovenije v italijanskem parlamentu med desetdnevno vojno itd.*
>
> **Leo Šešerko**

Kakšne so bile vaše najpomembnejše prioritete za položaj, ki ste ga prevzeli v Demosovi vladi?
Uvesti stvarno in nepristransko ter zakonito varstvo okolja na glavnih področjih, kjer je bilo varstvo okolja do tedaj podrejeno gospodarskim interesom in onesnaževalcem. Nič manj ni bil pomemben cilj preprečiti lustracijo, saj bi jo, če bi bila sprejeta, neizogibno izvajali arbitrarno. Na

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

zakonit način in demokratičen način izpeljati osamosvojitev in preprečiti ekscesne obračune s prejšnjo ureditvijo in njihovimi zakonitimi predstavniki. To je pomenilo ohraniti pozitivne rezultate družbenega razvoja iz prejšnjega obdobja in vključiti Slovenijo v evropsko politično ureditev.

Kaj štejete kot največji uspeh svojega dela v tem obdobju?
Zaprtje rudnika urana na Žirovskem vrhu s številnimi rudarji, ki so zaradi radioaktivnosti zboleli in umrli za rakom. In izgradnjo bazena za težko razgradljive odpadke s polikloriranimi bifenili (PCB) v tovarni Iskra Semič, ki so zastrupili reko Krupo. To je bil najpomembnejši vodni vir v Beli krajini, Krupa pa je postala najbolj onesnažena in strupena reka v Sloveniji in neprimerna za vodooskrbo.

Osebno pa v funkciji vladnega koordinatorja za vojno škodo štejem kot moj uspeh pokrivanje vojne škode iz dvo/tri/dnevnega zaslužka vseh delovnih ljudi Slovenije brez vsakršne korupcije pri zbiranju in delitvi tega denarja med najbolj zaradi vojne škode prizadeta podjetja in občine.

Kaj vas je v tistem družbeno precej napetem času pričakovanja sprememb najbolj presenetilo – pozitivno ali negativno?
Najbolj me je presenetilo, da je Markovič podpisal dokument, da je JLA napadla naslednje jutro po svečanem razglasu samostojnosti Slovenije. S tem se je JLA zavestno odpovedala učinku vojaškega presenečenja, ker je bil to najverjetnejši dan, ko bi vsak človek tak napad pričakoval. Kar je pomenilo, da je bil Markovič povsem prepričan, tako kot tudi generali JLA, da se ne more zgoditi, da bi JLA napad in zasedba Slovenije vojaško ne bi uspela. Verjetno so vedeli, da Hrvaška ne bo dejansko izvajala istočasno razglašene osamosvojitve in so povsem podcenili obrambno odločenost slovenskega naroda in obrambne priprave, ki jih je vodila Demosova vlada. JLA je tako zapravila prvo prednost: to je uporaba presenečenja pri napadu, Slovenija pa ga je polno izkoristila. Nam pa je bilo vnaprej jasno, da je JLA imela za hrbtom po Jugoslaviji številne travmatične vojaške situacije, ki so jo hromile in so bile zanjo veliko bolj nevralgične, npr. Kosovo, kot slovenska osamosvojitev.

Negativno pa me je najbolj presenetilo, da se je vojaška zmaga slovenske teritorialne obrambe in policije končala s prodajo velike količine zaseženega orožja prej prav tako razoroženi Hrvaški in v Bosno, ne da bi kupnina pripadla proračunu Slovenije. To je bila prva velika privatizacija po osamosvojitvi. Večina ministric in ministrov osamosvojitvene vlade o tem nismo vedeli ničesar, dokler niso začeli o tem poročati mediji.

Jazbinšek: Okoljski resor sem moral zares šele ustvariti

Miha Jazbinšek je postal predsednik republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora. Foto: BoBo

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Kakšne so bile vaše najpomembnejše prioritete za resor, ki ste ga prevzeli?
Kot predsednik Republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora sem resor moral zares šele ustvariti tako z vidika organizacije in pristojnosti. Organizacijo sem izpeljal v Demosovi vladi, zakonske pristojnosti ministrstva pa sem sukcesivno nadgrajeval še tudi v dveh vladah Janeza Drnovška.

Na ministrstvu so me že čakale strokovne službe ukinjenih samoupravnih interesnih skupnosti s področja vodnega in komunalnega gospodarstva, za potrebe zaokrožitve področja "varstva okolja" pa smo pripojili tudi samostojne zavode s področja meteorologije, potresne in jedrske varnosti. S sistemizacijo (cca 3000 zaposlenih) smo vpeljali relevantni sistem zavodov, agencij in direkcij, pristojnosti pa uzakonili dokončno z Zakonom o varstvu okolja ter Zakonom o gospodarskih javnih službah 1993, ki sta osnova tudi vsemu ostalemu zagotavljanju javnih dobrin gospodarske infrastrukture na lokalni in državni ravni, kot so vodovod, kanalizacija, ravnanje z odpadki, dejavnosti varstva okolja, ohranjanja narave in gospodarjenja z naravnimi dobrinami, vključno z zakonom o gozdovih. V našem ministrstvu je bil zasnovan ves kategorialni aparat, sistem olastninjenja družbene lastnine v javnem sektorju države in občine in koncesijsko pravo tudi za področja energetike, prometa in zvez.

Prostorsko načrtovanje in Prostorski sektor Zavoda za družbeno planiranje sem "iztrgal" iz spon dominantnega srednjeročnega družbenega planiranja. Evolutivno smo uzakonili postopke in fond "prostorskih sestavin" za potrebe prostorskega načrtovanja na občinski in republiški ravni in s tem prenesli na ministrstvo pristojnost tudi strateške dolgoročne dimenzije "umestitve v prostor", "urejanja prostora", skladov stavbnih zemljišč, komunalnih prispevkov in graditve objektov. Na ministrstvu so me že čakale strokovne službe ukinjene stanovanjske SIS, tako da je bilo ministrstvo krovni "gospodar" 30 % fonda slovenskih stanovanj, v družbeni lastnini težko vzdrževanega in zasedenega z ustavno administrativno dedno stanovanjsko pravico stanujočega. Vzporedno s sprejemanjem ustave in stanovanjskega zakona smo tem dejanskim "posestnikom" omogočili bodisi izbiro neprofitnega najema bodisi odkupa v last ali pa odselitev, če so posedovali drugo družbeno lastnino. Prva slovenska "privatizacija" se je uresničila na 20 % slovenskega stanovanjskega fonda z natančno "točkovno" osnovo, preostalih 10 % v družbeni lastnini pa se je olastninilo v last občin ali republiških skladov. Iz kupnin smo ustanovili Republiški stanovanjski sklad, občinski in drugi skladi so prišli do likvidnega denarja. Razbili smo monopol enega upravnika v občini ali mestu.

Kaj štejete kot največji uspeh svojega dela v tem obdobju?
Pravzaprav to, da smo ob graditvi "države" prevzemali odgovornost, funkcionirali sproti in si gradili zakonske pristojnosti in osnove tega funkcioniranja, kakor so nas doletele razne havarije: zasnova solidarnostnega sistema ob poplavah 1990 mimo že razpadajoče SFRJ; oskrba "jeseniških odpadkov", ki jih je gospodarska zbornica, odpadkovni imperialist dobila vrnjene iz opravilno nesposobne Bosne; legalizacija "črnih gradenj" na osnovi depozitov in strokovnih gradiv ...

Kaj vas je v tistem družbeno precej napetem času pričakovanja sprememb najbolj presenetilo?
To je bila neverjetna strast Markovičeve vlade in Slovencev v njej po centralizaciji federativne države. Verjetno sem bil prvi "osamosvojitelj", saj sem zavračal zvezni zakon o gozdovih, o rekah in še kaj na področjih, ki so bila takrat izključno v domeni slovenske države, republike. Ocenjujem, da je bila ta strast močnejši impulz za prihod tankov na meje kot naša uzurpacija carin.

Člani Demosove vlade na srečanju leta 2001. Foto: BoBo/Srdjan Živulović

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Srečanje članov vlade ob 29. obletnici imenovanja, 11. maj 2019. Foto: BoBo/Žiga Živulović ml.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Začenja se še ena bitka: izgube, odpuščanja, stečaji

1

16. May 2020, 19:12

Deli na: Facebook Twitter

Srečevali se bomo z veliko, največjo krizo zaradi zaustavitve življenja v novejši zgodovini. Ni namreč panoge ali niše, ki zaradi posledic epidemije ne bi bila prizadeta.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Ves svet je zaradi posledic ukrepov, ki jih je bilo treba sprejeti zaradi grožnje javnemu zdravju, padel v hudo gospodarsko krizo.

Ni vse črno

Nekateri so imeli med epidemijo lepo priložnost. Spletna prodaja je gotovo ena od takih panog, pa tudi mnoge dejavnosti, povezane z digitalizacijo, dobro je šlo tudi tistim, ki se ukvarjajo s takšno in drugačno zaščitno opremo.

Da bi ugotovili, kakšno je vzdušje med podjetniki, je Klub slovenskih podjetnikov (Slovenian Business Club – SBC) v zadnjih dveh mesecih z anketami redno spremljal, kako se domače podjetništvo spoprijema z izzivi.

Izkazalo se je, da je zelo hudo s turizmom in panogami, ki so z njim najtesneje povezane. *»V turističnih agencijah pričakujejo vsaj 50- do okoli 70-odstotni upad prihodkov, izjemno veliko zaposlenih pa lahko vsaj za leto dni izgubi službo. Zato bo najpomembnejši izziv agencij v naslednjem letu, kako zadržati ključne kadre. Brez močne državne podpore to ne bo mogoče. Prav tako to ne bo mogoče brez modrih in učinkovitih ukrepov za rahljanje mejnih režimov med državami s solidno epidemiološko situacijo, da turizem varno zaživi v čim večji meri,«* je izsledke ankete predstavil Klub slovenskih podjetnikov.

Turizem drugačen tudi v letu 2021

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Poudarili so, da bo treba pri rahljanju ukrepov ravnati zelo tenkočutno in previdno. *»Kot je kapital plaha ptica pri investitorjih, je zdravstvena varnost zdaj plaha ptica pri turistih. Ne glede na to bo turizem utrpel škodo zaradi epidemije vsaj tudi v letu 2021, ob čemer je pričakovati začasno spremenjene navade potrošnikov,«* so dejali v podjetniški organizaciji.

Izpostavili so, da bo zelo prizadet nišni korporativni, kongresni turizem, ki ga organizirajo slovenska podjetja. Po zdravstveni krizi, so pojasnili, bo to dejavnost udarila še recesija. *»Po naših informacijah nekatera tuja podjetja že odpovedujejo svoje dogodke celo za leto 2021.«* Hude udarce doživljajo tudi tisti, ki se ukvarjajo z organizacijo različnih dogodkov, od množičnih in sejemskih do podjetniških, pa tudi dobavitelji različne opreme (za gostince, hotele, kavarne …) in montažnih objektov (šotorov in podobnega).

Goran Novković: »Če povežemo vzrok krize in globalizacijo, ki se je zgodila v zadnjih 100 letih, potem razmer, kot smo jim priča zdaj, še ni bilo in seveda je zelo specifično pripravljati tudi odgovor na tako krizo.«

Kako se bo pobrala Goriška

Tudi igralništvo je po besedah Kluba slovenskih podjetnikov močno prizadeto. Skoraj povsod po svetu so igralnice zaprte ali pa beležijo izjemno slab obisk. *»Las Vegas pred dnevi še vedno ni obratoval. Macao, ki je poleg prej omenjenega Vegasa glavna igralniška destinacija na svetu, je odprt, a so pred desetimi dnevi*

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

tam beležili za 90 odstotkov nižji promet kot v enakem obdobju lani. Ker so ostali zaprti in brez prihodkov, tudi svojim dobaviteljem ne plačujejo. Utrpeli naj bi od 70- do 100-odstotni izpad prihodkov v zadnjih dveh mesecih,« so povedali v klubu in dodali, da bodo igralniške destinacije po svetu različno hitro okrevale.

Izpostavili so Goriško, kjer je igralništvo tako razvito tudi zaradi bližine Italije in Italijanov. Ti namreč predstavljajo zajeten del gostov v igralnicah tega območja. *»Na Goriškem je izjemno veliko zaposlenih povezanih neposredno ali posredno s temi dejavnostmi. To regijo bi država zaradi naveze z Italijo, ki je huje prizadeta in v kateri bodo sproščanje mej, gibanja in povrnitev zaupanja počasnejši, morala obravnavati posebej,«* so dejali.

V turističnih agencijah pričakujejo vsaj 50- do okoli 70-odstotni upad prihodkov.

Niti enega nastopa

Zelo težko je v tem času tudi vsem, ki delajo v zabavni industriji. Pri teh je ena od glavnih platform in sredstev za zaslužek oder oziroma druga prizorišča. So praktično neaktivni, brez prihodkov, ker je prišlo do 100-odstotnega upada prireditev, 60-odstotnega upada javnega predvajanja glasbe in 90-odstotnega upada prodaje proizvodov. Glasbeniki, stand up komiki in drugi umetniški ter kreativni ustvarjalci so praktično ob ves prihodek.

Tudi na področju avtomobilske industrije je zelo resno – doživljajo trikratni udarec. Poleg tehnološke negotovosti in upada prodaje jih je zdaj udarila še epidemija. *»Slovenija ima močne razvojne dobavitelje z*

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

ogromno akumuliranega znanja in razvojnimi potenciali, a so razmere težke, tudi zaradi prekinitve dobavnih verig. Gre za izjemno pomembno slovensko panogo z močnimi multiplikativnimi učinki. Na tem področju bo nujna tudi shema pospeševanja prodaje vozil 'staro za novo' na evropski in slovenski ravni, sicer bodo težave še hujše,« menijo v klubu.

Čas za »debirokratizacijo«

Kar zadeva gradbeništvo, zaradi pričakovane recesije pričakujejo upad zasebnih investicij, ki so bile v Sloveniji pred epidemijo nekaj let v razmahu. *»Zlasti to velja za večje investicije, pri manjših pa se že zdaj pozna okoli 25-odstotni padec. Zato je toliko pomembnejše, da okrepimo javne investicije. A to ne bo dovolj. Zdaj je čas tudi za odpravo birokratskih postopkov in pospešitev pridobivanja dokumentacije za gradnjo, sicer bodo razmere še hujše. Poleg hitre izdaje gradbenih dovoljenj so trenutno še bolj ključna okoljska dovoljenja. Zakonodajo je nujno treba poenostaviti,«* so povedali. Omenili so tudi tehnične in gradbene trgovine, ki bi jim deloma lahko pomagala val močnejših javnih investicij in debirokratizacija. Ocenjuje se, da so trgovine v tej branži utrpele za okoli 40-odstotni padec prihodkov.

Kako ocenjuje delo vlade

Goran Novković, izvršni direktor Kluba slovenskih podjetnikov, ki je čas, v katerem smo, označil za zelo edinstven, saj glede na vzrok krize verjetno še nikdar prej nismo bili v takem položaju, meni, da se je vlada skupaj s strokovno skupino pod vodstvom **Mateja Lahovnika** na začetku krize zelo dobro odzvala. *»Ključni ukrepi so šli v pravo smer – pomagali so podjetjem in zaposlenim, v trenutku, ko je veljala prepoved dejavnosti, na način, da so vsi ti in drugi imeli možnost preživetja v prvih dveh mesecih. Tudi pozneje, ko je bil čas za drugi paket ukrepov za zagotavljanje likvidnosti in poroštev, je bilo prav tako dobro zastavljeno, je pa res, da je sledilo nekaj birokratskih zapletov,«* je dejal Novković.

Pojasnil je, da ima v mislih predvsem finančno pomoč zaposlenim, ki so jih podjetja zalagala sama: *»Podjetja so namreč morala vseeno najprej izplačati plače, potem pa jim je država vračala denar. Podjetja bi ta denar lahko porabila za kaj drugega. Nekatere države so to zadevo uredile tako, da je država denar nakazala direktno ljudem, pri nas pa je bilo tako, da je moralo podjetje obračunati plačo, jo izplačati in čez nekaj dni, lahko tudi skoraj en mesec pozneje, je država podjetju vrnila ta denar. Za zagotavljanje likvidnosti v tem občutljivem času to ni bilo najbolj spretna poteza, a na srečo hujših posledic vseeno ni bilo. Pri likvidnostih kreditih pa se bo šele videlo, kako hitro bodo podjetja lahko prišla do njih.«*

Skrajšan delovni čas

Kako bo od zdaj naprej, pravi, bomo videli. Omenil je, da je imel njihov klub ravno včeraj srečanje s predstavniki vlade o tretjem svežnju ukrepov. *»V tem trenutku smo zadovoljni z informacijami, da bo država sledila, vsaj tako kaže, avstrijskemu in nemškemu zgledu. Gre za model skrajšanega delovnega časa. Po tem modelu lahko podjetja v času, ko nimajo dela, nekatere delavce dajo na čakanje, ampak ne na način, da so ves čas doma, ampak le določeno število ur. Po tem principu bi se podjetja lahko zelo*

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

fleksibilno odločala, koliko časa bo delavec delal in koliko ne, kar pomeni, da lahko dobimo situacijo tako imenovanega štiriurnega delovnika ali nekaj podobnega,« je pojasnil.

Meni, da bi to precej vplivalo na zmanjšanje brezposelnosti, bi pa podjetjem to omogočalo tudi, da so bolj fleksibilna na povpraševanje na trgu, *»ker nihanja pri povpraševanju bodo ponekod zelo huda, zaradi recesije, ki prihaja. Pri tretjem svežnju je pomembno še to, da so tisti, ki so najbolj prizadeti, še naprej deležni ukrepov iz prvega svežnja, ki se bo s koncem epidemije najbrž ukinil. Naša želja je, da se po sektorjih pregleda in določi odstotek skokovitega padca prihodkov ter se najbolj prizadetim najbolj pomaga. Poglejmo primer pri prevoznikih: v isti branži so tako tisti, ki opravljajo prevoze turistov, kot tisti, ki opravlja prevoze za spletno prodajo (razvoz, dostava). Slednji ima še več dela kot prej, prvi pa nič, in najbolj pošteno bi bilo, da se najbolj pomaga prvemu.«*

Branimo zdravje in svoje službe

Novković je še enkrat poudaril, kako pomembno je prav zastaviti ukrepe iz tretjega svežnja. *»Da bodo pošteni in učinkoviti, da izidemo iz te krize kot zmagovalci. Naj pa poudarim še, da je pomembno, da država podpre tudi tiste, ki bodo najbolj rasli v tem in naslednjem obdobju, da jim zagotovi dobro poslovno okolje, saj bodo prav oni nosilci izhoda iz krize, oni bodo najbolj rasli, oni bodo zaposlovali.«*

Izvršni direktor Kluba slovenskih podjetnikov je za konec povedal, da smo v tej krizi vsi še bolj ozavestili, kako zelo pomembni so zdravje, delovna mesta oziroma eksistenca in svoboda. *»Vse to kot posamezniki potrebujemo, s tem da se držimo vseh ukrepov za zdravstveno zaščito. Ne gre samo za to, da branimo svoje zdravje, saj s tem, ko se držimo ukrepov, branimo tudi delovna mesta, ker v primeru, da bomo disciplinirani, še vedno previdni, ne bo novih ukrepov, omejitev v gibanju. Prav je, da popuščamo, ne smemo pa se povsem sprostiti. Če bomo tako delovali, menim, da Slovenija lahko iz te krize odide kot zmagovalka,«* so besede Gorana Novkovića.

gospodarstvo | koronavirus | recesija

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Dnevnik.si

INTERVJU

Anja Hreščak

16. maj 2020 08:15
16. maj 2020 8:16
Predviden čas branja: 21 min

Iz tiskane edicije

Jernej Vrtovec, minister za infrastrukturo: E-vinjete za osebna vozila bodo uvedene 1. decembra 2021

Ob imenovanju je bil najmlajši minister tretje vlade Janeza Janše. Konec prihodnjega tedna bo praznoval svoj 35. rojstni dan. Čeprav mu poslanski kolegi na ministrskem zaslišanju pred pristojnim odborom pomanjkanja političnih veščin niso mogli očitati, se je marsikateri obregnil ob njegovo pomanjkanje strokovnih kompetenc. Z infrastrukturo ali energetiko diplomiran teolog doslej ni imel opravka.

(Foto: Matjaž Rušt)

S politiko pač. Pravzaprav že od svoje mladosti. Pri svojih 24 letih je postal predsednik Mlade Slovenije, ki je podmladek Nove Slovenije, in na tem mestu ostal naslednjih šest let. Skoraj ves ta čas je opravljal tudi vlogo tiskovnega predstavnika stranke NSi. Novinarji ga zato dobro poznamo. V izteku svojih dvajsetih let je bil prvič izvoljen za poslanca v državnem zboru, predlani še drugič. V tem času je tako pridobil dovolj političnih izkušenj, da je na očitke poslancev o tem, da se sploh ne zaveda, kako zahteven resor

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

prevzema, odgovoril z zagotovilom o ambicioznosti in neomajni volji, ki pritiče mladosti. In ekipi – ta je ključna, je rekel. »Imam najboljšo ekipo, tako oba državna sekretarja kot vodjo kabineta. Ekipa je zelo učinkovita,« je vesel danes. Čeprav je (bila) njegova vloga v času epidemije nekako postranska, pa te dni vendarle ni mogel ostati povsem ravnodušen. Protest okoljevarstvenih in naravovarstvenih organizacij proti predlaganim zakonskim spremembam, s katerimi izgubljajo velik del svojih z Aarhuško konvencijo pridobljenih pravic, namreč zadeva tudi njega. V njegovo pisarno smo za nameček vstopili prav v času, ko spet ni bilo jasno, kakšna so razmerja med nami in kdo je zaveznik, kdo sovražnik.

Je vlada v vojni z mediji?
Jaz zagotovo nisem. Iščem predvsem partnerje, zaveznike. Medije razumem kot nujno sredstvo politike, demokracije, da so ljudje lahko objektivno obveščeni. Predsednik vlade, ki ga spoštujem, saj je pri opravljanju svojega dela zelo učinkovit, se je pač sam odločil za ta zapis, ki odraža njegova stališča.

To je zapis na uradni spletni strani vlade, ki se lahko razume kot stališče predsednika vlade, ki je podpisan spodaj, ali pa kot stališče vlade. Zakaj se je NSi v odzivih na zapis o žabah držala ob strani?
Ni res, predsednik stranke Matej Tonin se je na zapis odzval in na družbenem omrežju Twitter zapisal, da pričakujemo medijsko objektivnost.

Podpirate stališča predsednika vlade v tem zapisu?

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Ta esej sem na hitro prebral in v nekaterih segmentih se lahko z njim strinjam. Denimo z vsebinsko analizo medijev, o tem, kakšna je moč medijev. V digitalni dobi se je vloga medijev spremenila. Tudi v tem, da je to objavljeno na spletni strani vlade, ne vidim nič spornega, saj je tudi ta spletna stran navsezadnje medijski kanal oziroma platforma.

SMC in DeSUS sta zapis obsodila. Kakšni so odnosi v koaliciji te dni?
Dobri. Ta koalicija na čelu s predsednikom vlade se je izkazala za zelo učinkovito. Sam s predsednikom vlade in s preostalimi ministri korektno, dobro sodelujem, med nami vlada zaupanje. Pri projektih svojega resorja imam proste roke, seveda v skladu s koalicijsko pogodbo.

Prihaja do nadvlade ene stranke nad preostalimi koalicijskimi partnericami?
Jaz kakšne nadvlade ne občutim. Pri svojem delu in projektih sem samostojen, a usklajen z vlado, ki mora delovati koordinirano. Za zdaj mojih idej ni nihče blokiral. Drži pa, da ta koalicija – in tudi katerakoli druga – ne bo dolgo vzdržala, če se bo vzpostavila nadvlada ene stranke. Nisem pristaš tega, ampak dialoga.

Kako gledate na proteste naravovarstvenikov v začetku tedna zaradi sprememb okoljske in gradbene zakonodaje?
V vsaki svobodni demokratični družbi je izražanje stališč dovoljeno. Tudi zbiranje ljudi je dovoljeno, čeprav v času pandemije malce neobičajno. Ne vem,

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

kdo bo nosil odgovornost, če pride zaradi tega do drugega vala okužbe. Pri zakonodajnih spremembah podpiram ministra Andreja Vizjaka, ker mnogo naših projektov – še zlasti to velja za gradbeništvo, ki ima zaradi velikega multiplikativnega učinka močan vpliv na gospodarstvo – stoji zaradi dolgotrajnosti pridobivanja različnih dovoljenj. Govorim o investicijah, vrednih okoli 600 milijonov evrov, ki stojijo zaradi dolgih birokratskih postopkov pri pridobivanju okoljevarstvenih dovoljenj. Menim, da je treba najti ustrezno ravnotežje med varovanjem okolja in gospodarsko aktivnostjo, ki nam tudi zagotavlja delovna mesta. Kriteriji, ki jih bo za okoljske organizacije po spremembah predvidela zakonodaja, se mi ne zdijo pretirani, ampak sorazmerni.

Prepričajte me, da ne bo narava tista, ki bo na račun kapitala potegnila kratko.

Računam na to sorazmernost, ki sem jo omenil. Civilne iniciative in društva bodo še vedno lahko sodelovali v postopkih, bo pa treba pretehtati, kateri projekt je v javnem interesu. Recimo projekt tretja razvojna os, ki ga je tik pred začetkom gradbenih del na Gaberkah ustavilo eno od društev. To gotovo ni v javnem interesu. Te postopke bi lahko v društvu sprožili že mnogo, mnogo prej, ne pa tik pred začetkom gradnje. Mnogokrat se zdi, da nekatere okoljevarstvene organizacije neupravičeno zavirajo postopke in pri njih prevlada neki drug, ne nujno okoljevarstveni interes. Korošci in Belokranjci si zaslužijo človeka vredno cestno povezavo. Res je sramotno in

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

žalostno, da se leta 2020 še vedno pogovarjamo o tem in da se gradnja še ni začela.

Javni interes ima tako okoljski kot socialni segment. V nasprotju s kapitalom je narava tista, ki nima svojega zagovornika, zato je država pooblastila določena društva, da jo zagovarjajo, ker se sama ne more. Zakaj se reševanja sistemskega problema dolgotrajnih postopkov niste lotili na drugem koncu, recimo pri Agenciji za okolje (Arso), zakaj ste začeli ravno pri okoljskih organizacijah?
Kot politik, minister in tudi kot oče dveh malih otrok, za katera si želim, da bosta živela v zdravem in lepem okolju, trdim, da ima ta vlada v mislih tudi naravo in zmožnost pretehtati, kaj je prav in kaj ne. Vlada je prva, ki je dolžna biti zagovornica narave. Verjamem, da bo minister Andrej Vizjak ta problem dolgotrajnih postopkov reševal tudi na drugem koncu, pri Arso.

Na ministrskem zaslišanju so bili poslanci v odboru za infrastrukturo precej kritični do vas in vašega prevzema ministrstva. Med drugim so vam očitali, da se ne zavedate, kako zahtevno področje prevzemate. Zdaj ste se namestili. Kako se počutite?
Počutim se v redu. Med epidemijo smo ugotovili, da se s pravilnim vodenjem lahko zadeve zelo hitro premaknejo. Denimo ob zagonu javnega potniškega prometa, ko je direktorat za trajnostno mobilnost na eni strani usklajeval postopke z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje (NIJZ), na drugi strani pa z

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

izvajalci javnega potniškega prometa. Menim, da smo ta postopek zelo dobro izpeljali.

Skeptik bi odgovoril, da državljani pričakujejo, da tudi v normalnih razmerah stvari na ministrstvu tako tečejo, a izkušnje iz preteklosti kažejo vse kaj drugega.
To je odvisno od posameznega vodje. V nekaterih direktoratih je sicer nekaj težav, za katere pa verjamem, da jih bomo v kratkem rešili.

Koliko vodij direktoratov in služb ministrstva ste doslej razrešili?
Dve vodji, direktorico DRSI in direktorico direktorata za kopenski promet. Vsi, ki delajo dobro in so učinkoviti, ostajajo na položajih. Takoj ob nastopu mandata smo denimo sprejeli in potrdili načrt razvojnih programov za nadgradnjo gorenjske železniške proge. To smo morali narediti, saj smo zaradi razpisa lovili roke, in vesel sem, da nam je uspelo. Ob začetku mandata sem dobil na mizo tudi problem, povezan z družbo Piloti Koper, ki smo ga uspešno rešili. Ustavno sodišče je pritrdilo mnenju ministrstva. Nova družba Kopp pod okriljem Slovenskega državnega holdinga (SDH) deluje, pilotaža poteka tekoče in Luka Koper ima zanesljivega partnerja. Po mojem vedenju za zdaj ni bilo nobenega zahtevka, pritožbe glede konkurenčne klavzule, ki zavezuje te pilote, da ne delajo za drugega delodajalca. Ko in če bo tak zahtevek podan, pa se bo s tem ukvarjal SDH.

Ko ste prevzeli funkcijo, so vas čakale predvsem kadrovske zadeve v družbi Sodo, kasneje še v Elesu. Imenovali

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

ste direktorja v podjetju Sodo, ki se ni prijavil na razpis. Kdo ga je izbral?
Nadzornike predlaga minister, direktorja pa imenuje nadzorni svet. Razpis bo objavljen v roku, za zdaj je imenovan vršilec dolžnosti.

Ali potrebujemo Sodo, Borzen?
Oba sistemska operaterja potrebujemo (Sodo in Eles, op. a.). Lahko razmišljamo o združitvi, optimizaciji ali pripojitvi k družbi Eles. Ampak za zdaj ostaja tako, kot je.

V vsaki vladi pride čas, ko ministri omenite, da bi bilo treba o čem razmisliti, nazadnje pa v to kislo jabolko ne upa ugrizniti nihče, čeprav bi brez družbe Sodo ali Borzena elektroenergetski sistem normalno deloval.
V energetiki in v infrastrukturnem delu je veliko takih kislih jabolk, v dveh mesecih sem to že ugotovil. Tudi veliko interesov je na obeh področjih.

Sodišče je pred kratkim odločilo v upravnem sporu, ki so ga sprožili Focus, PIC in Umanotera, v primeru podaljšanja obratovanja Jedrske elektrarne Krško (JEK). Arso mora zdaj ponovno presoditi, ali JEK za podaljšanje obratovanja do leta 2043 potrebuje okoljevarstveno soglasje in dovoljenje. Vas je ta novica presenetila?
Odločitve sodišč je treba spoštovati.

Predstavljajva si najbolj pesimističen scenarij in predvidiva, da Arso v ponovnem postopku odloči, da JEK potrebuje novo okoljevarstveno dovoljenje in soglasje. Tega ne bo mogoče pridobiti v treh letih, ko se

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

izteče življenjska doba JEK. V državi bo zmanjkalo ene tretjine električne energije. Kako jo bomo dobili?
Počakajmo, da do te težave pride, če bo prišlo. Ne želim ničesar prejudicirati. Z ekipo se pripravljamo tudi na to možnost, ampak do tedaj naših morebitnih potez ne morem komentirati. Gotovo pa bi bil to zelo velik udarec za državo. Bili bi hendikepirani. Tega se zavedamo vsi v vladi, predvsem ministrstvo za okolje, kamor sodi Arso.

Ste pristaš uporabe jedrske energije?
Sem pristaš varne uporabe jedrske energije. S kombinacijo jedrske energije in obnovljivih virov energije bomo lahko dosegli emisijske cilje. Glede JEK 2 pa bo treba naprej spremljati različne dejavnike, določiti kup postopkov in izdelati strokovno-tehnične ter finančne dokumente, da bi lahko do leta 2027 sprejeli odločitev o drugem bloku.

Ena od podlag bi lahko bil Nacionalni energetski in podnebni načrt (NEPN). Je ta jedrska odločitev eno teh kislih jabolk, ki jih vsakokratno vodstvo ministrstva odlaga v prihodnost?
Odločati se moramo modro, preudarno, pametno, kajti ta odločitev bo daljnosežna, vplivala bo na vso državo in terjala znatne finančne vire.

Ali na odlašanje vpliva tudi to, da je ta odločitev nepriljubljena pri volilcih?
Pri odločitvah se ne oziram na to, ali so priljubljene pri volilcih ali ne, temveč gledam na to, kaj je dolgoročno najboljše za našo državo. Zavedam se, da morajo biti novi viri energije čim bolj ogljično nevtralni in okoljsko sprejemljivi. Strinjam se, da smo vsi porabniki električne

NAJNOVEJŠE

9 min	**Trump odpustil nadzornika State Departmenta, ki je preiskoval Pompea**
21 min	**Šarec o ukrepih Janševe vlade: »Posledica bo**

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

	visok javni dolg in skregan narod, ...
39 min	**Na nekateri mejnih prehodih s Hrvaško povečan promet**
1 ura	**Odstopil direktor Ceroza Enes Rakočević**
1 ura	**Vreme: Oblačnost se bo čez dan trgala**

Vse objave

energije, manj pa je razmisleka o tem, kje jo bomo v prihodnje pridobili. Vsi bi radi imeli električne avtomobile, kako pa jih bomo polnili…

Odgovoriva na to vprašanje: kakšna je vaša vizija?
Podpiram postopno opuščanje fosilnih virov v vseh sektorjih. Sem pristaš čiste in zanesljive energije, v prvi vrsti hidroenergije. Eden mojih prvih obiskov je bil obisk v Hidroelektrarni Brežice.

Minister Vizjak je bil takrat optimističen in je dejal, da gradbeno dovoljenje za Mokrice pričakuje še letos. Delite ta njegov optimizem?
Sem optimističen, ker Hidroelektrarno Mokrice kot zadnjo v verigi hidroelektrarn na spodnji Savi nujno potrebujemo zaradi poplavne varnosti in proizvodnje električne energije.

Zaradi upravnega spora je projekt umaknjen v nedoločljivo prihodnost.
Verjamem, da bo minister Vizjak to zmogel premakniti in narediti korak naprej, da bomo čim prej prišli do pravnomočnega gradbenega dovoljenja. Zakonodajne spremembe, ki jih je pripravil minister Vizjak, bodo delovale retroaktivno in vplivale tudi na ta postopek. Predvsem zato sem tudi sam podpornik teh zakonskih sprememb.

Okoljevarstvene organizacije omenjajo ustavni spor, prepričane so, da je retroaktivnost sprememb ustavno sporna.
Prepričan sem, da je ministrstvo za okolje pripravilo ustrezno pravno argumentacijo teh sprememb, ki na

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

ustavnem sodišču ne bo padla, če pa bo odločitev ustavnega sodišča drugačna, jo bom absolutno spoštoval.

Kaj se dogaja pri projektu hidroelektrarn na srednji Savi?
Projekt je še v začetni fazi, tako da večina aktivnosti poteka med okoljskim ministrstvom in koncesionarjem. V kratkem, upam, da do poletja, bo podpisana koncesijska pogodba z družbo Holding slovenskih elektrarn (HSE). Ključno je, da čim prej začnemo postopke, okolje je tam primerno za umestitev hidroelektrarn.

Prve tri hidroelektrarne, ki so predvidene, Renke, Trbovlje in Suhadol, še niso umeščene v prostor. Kdaj bodo?
Želim si, da bi bilo to narejeno do poletja, in prizadeval si bom za to. Kar je v naši moči, bomo rešili čim prej in ne bomo pozabili na lokalne skupnosti, ki ležijo na vplivnem območju hidroelektrarn.

Podpirate projekt hidroelektrarn na Muri?
Da. Z njimi lahko veliko pridobimo. Treba je izkoristiti dani vodni potencial, kjer nam okoliščine to dopuščajo.

Hidroelektrarne bi bile korak k uresničitvi cilja v NEPN – 27 odstotkov energije, pridobljene iz obnovljivih virov energije, do leta 2030. Na katere vire se še zanašate?
Danes, ko se soočamo s podnebnimi spremembami in se krepi občutek nujnosti prehoda v nizkoogljično družbo, je vlaganje v obnovljive vire zelo pomembno. Skupaj z ministrstvom za okolje bomo tudi pospešili postopke pri umeščanju vetrnic v prostor.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Je okoljsko ministrstvo tisto, ki narekuje energetsko politiko države?
Ne, energetsko politiko in koncept oblikujemo na ministrstvu za infrastrukturo. Večina teh projektov, ki jih omenjava, pa stoji, ker niso umeščeni v prostor, in v tem delu veliko sodelujeva z ministrom Vizjakom.

NEPN med drugim predvideva tudi 30-odstotno zmanjšanje odvisnosti od premoga do leta 2030, kar neposredno zadeva vsaj Termoelektrarno Šoštanj. Vaše ministrstvo je zadolženo za pripravo zakona o zapiranju Premogovnika Velenje. Ste ga že začeli pripravljati?
V izdelavi je strategija opuščanja premoga in prestrukturiranja premogovnih regij, ki bo določila časovnico za pravičen prehod po zapiranju Premogovnika Velenje. Je pa pomembno, da se čim prej ustanovi medresorska komisija, kajti to zapiranje, in tudi zapiranje petega bloka Termoelektrarne Šoštanj, ima močan socialni vpliv. Medresorska komisija mora določiti, kako zadevo rešiti, da ne ustvarimo socialne bombe v regiji.

Bi morali tudi TEŠ 6 zapreti predčasno?
Zelo pomemben dejavnik bo odločitev o sosežigu odpadkov v TEŠ, kajti s sosežigom v TEŠ bi lahko rešili problem, ki ga imamo z odpadki v Sloveniji. Če bodo podane zahteve, da TEŠ zapremo prej kot leta 2054, in če bomo našli druge vire energije, s tem ne bom imel težav. Zagovarjam predvsem postopno zmanjševanje porabe fosilne energije in povečanje energetske učinkovitosti.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Temu daje poudarek tudi NEPN, ki kot ključen cilj izpostavlja zmanjšanje porabe fosilnih goriv, in sicer za 35 odstotkov do leta 2030, od tega v prometu za 20 odstotkov. Kako doseči ta cilj?
Ta koronakriza je med drugim pokazala, da znamo uporabljati tudi trajnostne oblike mobilnosti. Po tem, ko smo ustavili javni potniški promet, smo ugotovili, da je kolo lahko zelo priročno za prihod v službo, in podobno. Javni potniški promet pa mora biti učinkovit, ugoden in udoben.

Po drugi strani pa širite ceste.
To vprašanje sem pričakoval. Sem realist. Ceste bomo še dolgo potrebovali. Študija Darsa je pokazala, da bi šestpasovnice na odsekih Ljubljana–Domžale in Ljubljana–Logatec izboljšale prometno pretočnost. Pokazala pa je tudi, da to ne bo dovolj učinkovito. Kajti v obljubljanskih občinah Domžale, Moravče in Lukovica je bila v zadnjih 20 letih rast prebivalstva več kot 20 odstotkov letno. Število vozil na tej cesti tako danes precej presega kapaciteto ceste, za katero je bila načrtovana.

Po drugi strani smo ravno danes na DRI poslali dopis za nadgradnjo železniških povezav proti Kamniku, Grosupljemu in Vrhniki. Na določenih delih bi naredili dvotirno progo in s tem izboljšali pretočnost vlakov, del proti Vrhniki bi bil tudi ponovno umeščen. Kajti ti novi vlaki, ki jih zdaj postopoma dobivajo Slovenske železnice, nam nič ne pomagajo, če imamo zastarelo železniško infrastrukturo. Za to je zadolžena država.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Avtomobilski promet in gneče bodo tako dolgo problem, dokler uporabniki, ki se danes vozijo z avtom, ne bodo imeli alternative. V kolikšnem času bi lahko recimo imeli solidno alternativo?
V desetih letih lahko dosežemo, da bi ljudje v večji meri uporabljali javni železniški prevoz, če bo ta časovno in cenovno konkurenčen. To se mi zdi realna ocena. Seveda pa je ključno, da se ljudje zavedajo, da za petkilometrsko pot do službe lahko uporabijo kolo, ne avta. V okviru dogovora za razvoj regij pripravljamo projektno dokumentacijo za približno 750 kilometrov kolesarskih površin, od tega približno 500 kilometrov ločenih. Podpiram tudi nove ideje; denimo nekatera podjetja v Italiji državljanom subvencionirajo nakup kolesa.

Vse te ideje lahko podpišemo. Toda državljani nazadnje vselej dobimo občutek, da se denar za ceste najde, za železnice in javni promet pa ne.
Res je, v preteklosti se ni dovolj vlagalo v železnice in javni prevoz, toda ta vlaganja se v zadnjem času povečujejo. Na ministrstvu pripravljamo tudi zakonsko podlago za ustanovitev infrastrukturnega sklada, imenovanega zlato infrastrukturno pravilo, iz katerega bi se financirale investicije v železniško in cestno infrastrukturo. Šlo bi za namenska sredstva. Obstaja več možnih rešitev, kako bi se sklad polnil, ena izmed možnosti so dividende določenih podjetij, ki so del področja infrastrukture. Zakonsko podlago moramo še medresorsko uskladiti, računamo pa, da

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

bi na ta način lahko pridobili okrog 180 milijonov evrov na leto. S tem bi financirali tekoče infrastrukturne projekte.

Recimo Tivolski lok?
Tivolski lok bo. Ta trenutek ga umeščamo v prostor. Zataknilo se je med tremi deležniki, o podrobnostih ne želim govoriti, upam pa, da se bo zgodba hitro razjasnila. Tivolski lok je nujen, ker razbremenjuje ljubljansko železniško postajo, zlasti pa bomo s tem izboljšali pretočnost med primorsko in gorenjsko progo. Upam, da bo proga umeščena v prostor v roku pol leta ali enega leta.

Pa Emonika?
Ta projekt me je pričakal v predalu ob prevzemu ministrstva. Stopili smo v stik z investitorico, OTP Bank, in lahko povem, da bomo nekatere dokumente glede javnega in zasebnega dela potniškega centra uskladili ter sprejeli v maju, to bo zelo hitro. Gre za pogodbo o javno-zasebnem partnerstvu, poročilo o projektu… Smo v stalnih kontaktih z investitorico, za ta projekt je zadolžen državni sekretar Blaž Košorok, ki ga bo vladi v kratkem predstavil. S tem želimo pokazati, da je država partnerica mesta Ljubljana, da je tudi nam v interesu, da mesto končno dobi novo železniško postajo in moderen potniški center.

Mariborski avtobusni prevoznik Marprom te dni toži o likvidnostnih težavah, ki so posledica koronazakona; prvi zakonski paket je predvidel, da so gospodarske javne službe upravičene do pomoči, popravki so jih iz pomoči izločili. Nekoliko mačehovski odnos države do javnega podjetja?

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Ne samo Marprom, težave ima tudi ljubljanski LPP. Oba sta se obrnila na nas. Ampak treba je ločiti med lokalno samoupravo in državno ravnijo, ki sta že po ustavi ločeni. To so občinska podjetja, država ne more odgovarjati za lokalno samoupravo. Se bomo pa na ministrstvu z vsakim od njih pogovorili o tem, kje lahko najdemo ustrezne rešitve. Vsaka kriza, še zlasti taka, ki pride čez noč, prinese težave, ki jih ni mogoče rešiti čez noč. Tukaj pač nimam vreče denarja, ki ga lahko delim.

Po drugi strani ste v Luki Koper znižali pristaniške takse, ki jih plačujejo tuji ladjarji. S tem ste dali signal, da tujcem pomagamo, domačim pa ne. Zakaj recimo greste na roko tujim ladjarjem, domačim avtobusnim prevoznikom pa ne?
Luka Koper je delniška družba, ki tekmuje na trgu. Zato smo šli s tem na roko Luki Koper, da jim čim več ladjarjev poviša pretovor. S tem smo jim dali neki pozitiven signal. Lahko je ta gesta eden izmed kamenčkov v mozaiku, na podlagi katerega se bo kakšen ladjar odločil, da je Luka Koper zanj prijaznejša luka. Tudi vse sosednje luke so znižale takse, zato smo bili na neki način to primorani narediti. Luka Koper zaradi tega ne bo prizadeta, mislim pa, da bo konkurenčnejša.

Jeseni bo izbran izvajalec na obeh razpisih za drugi tir. Še vedno razmišljate, da bi projekt prenesli na Slovenske železnice?
Da. Glede na to, da je v koalicijski pogodbi zapisano, da bomo o tem razmislili, je moja dolžnost, da torej razmislimo o tej možnosti. Želim, da je

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

projekt voden transparentno, učinkovito in racionalno. Z vodstvom družbe 2TDK sem že govoril o reviziji vseh aneksov, ki so bili sklenjeni k pogodbam. Ta prenos se bo zgodil, če bo to pravno mogoče in če bo analiza pokazala pozitivne koristi za izvedbo projekta. Slovenske železnice so usposobljene za učinkovito vodenje takega projekta, imajo kup strokovnjakov, ki bi lahko prispevali k projektu. Sam menim, da bi bila taka rešitev lahko boljša.

Smernice Evropske komisije nalagajo, naj se železniški projekti, še zlasti taki z več predori, gradijo v sklopu projektnega podjetja. Vaša odločitev je torej v nasprotju s tem in poraja kup birokratskih težav.
Pridobivamo pravna mnenja in študije, a o tem še ne želim govoriti. Moja želja je prenos projekta na Slovenske železnice, tudi zato, ker bi s tem projekt pridobil dodatnega nadzornika, to je SDH. 2TDK zdaj resorno spada pod ministrstvo za infrastrukturo. Toda če se bo izkazalo, da bi zaradi morebitnega prenosa ta projekt izgubil zaupanje Evropske komisije ali EIB, do njega ne bo prišlo. Sicer pa glede tega ves čas sodelujemo tako s Slovenskimi železnicami kot z 2TDK. To razmišljanje, ali bi bil prenos smotrn, zdaj prehaja v sklepno fazo.

Bo Slovenija drugi tir gradila sama?
Slovenija za zdaj drugi tir gradi sama, če se bo kaj spremenilo, bomo to sporočili javnosti. Tukaj moramo biti maksimalno transparentni. Drugi tir je vsekakor ena mojih prednostnih nalog, zaradi izboljšanja konkurenčnosti Luke Koper in konkurenčnosti slovenskega železniškega omrežja. Toda ne gradimo

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

ga samo zaradi Luke Koper, ampak tudi zaradi zalednih držav. Še bolj moramo izkoristiti našo geostrateško lego in unovčiti našo logistično pozicijo v tem delu Evrope.

Se pogovarjate s katero državo za sodelovanje? Madžarsko?
Vedno sem odprt za pogovore in dobre ideje. Če bi kakšna zaledna država pokazala resen strateški interes, sem se pripravljen pogovarjati. Madžarska za zdaj ponovnega interesa še ni izrazila.

Že pred časom se je iztekel rok za prijavo interesa za javno-zasebno partnerstvo za upravljanje mariborskega letališča. Kdo so tisti trije, ki so se prijavili? Ste že izbrali koga?
Nikogar še nismo izbrali. O tem, kdo se je prijavil, še ne želim in ne smem govoriti. Interesa je precej. Mariborsko letališče je namreč popolnoma obnovljeno in ima izjemno geografsko lego, je tudi zelo dobro umeščeno. Sam menim, da ima potencial, da poleg potniškega postane tudi pomemben regijski logistični center, denimo za cargo prevoze. Do konca leta je upravljalec DRI, do takrat bomo sprejeli odločitev, kako naprej. Hkrati se nadaljujejo postopki sprejema državnega prostorskega načrta za podaljšanje letališke steze.

Nekdanji kitajski najemnik medtem toži državo. Kaj zahteva?
Načeloma gre za povračilo sredstev, ki jih je vložil v obnovo in razvoj letališča.

Na ministrskem zaslišanju ste večkrat izpostavili e-vinjete. Ob vseh perečih težavah, ki ste jih odtlej dobili na

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

mizo, se vam to še zdi ključen projekt vašega mandata?
E-vinjete za osebna vozila bodo uvedene s 1. decembrom 2021. Predvidevam, da bo sistem podoben kot za tovornjake in vezan na obstoječo infrastrukturo. Z Darsom pripravljamo zakonodajno pravno podlago in menimo, da je ta datum realen. Takrat bomo končali s ponovoletno folkloro praskanja vinjet z vetrobranskih stekel in stopili v korak z digitalizacijo.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Minister Vrtovec: “Končali bomo s ponovoletno folkloro praskanja vinjet z vetrobranskih stekel in stopili v korak z digitalizacijo”

UREDNIŠTVO • 3 ure

V današnjem intervju za Dnevnik minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec med drugim o datumu uvedbe e-vinjet za osebna vozila, likvidnostnih težavah Marproma, mariborskem letališču, podpori elektrarnam na Muri in usodi državne agencije Sodo, ki ima sedež v Mariboru.

Foto: Twitter

Minister za infrastrukturo **Jernej Vrtovec** je v današnjem intervjuju za Dnevnik napovedal **uvedbo e-vinjet za osebna vozila s 1.decembrom 2021**. Z **Darsom** pripravljajo zakonodajno pravno podlago in menijo, da je ta datum izvedljiv. Kot je dejal, “*bomo takrat končali s ponovoletno folkloro praskanja vinjet z vetrobranskih stekel in stopili v korak z digitalizacijo*”.

Na vprašanje o mariborskem avtobusnem prevozniku **Marprom**, ki te dni toži o likvidnostnih težavah, ki so posledica koronazakona, je povedal, da ne samo Marprom, težave ima tudi **ljubljanski LPP**. Oba prevoznika sta se obrnila na ministrstvo. Opozoril je, da je treba je ločiti med lokalno samoupravo in državno ravnijo, ki sta že po ustavi ločeni, saj za občinska podjetja država ne more odgovarjati. Se pa bodo na ministrstvu z vsakim od njih pogovorili, da najdejo ustrezne rešitve.

Za mariborsko letališče precej interesa, podaljšali bodo stezo

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Iztekel se je rok za prijavo interesa za javno-zasebno partnerstvo za upravljanje **mariborskega letališča**. Na vprašanje Dnevnika, kdo so tisti trije, ki so se prijavili in če so že koga izbrali, je odgovoril, da še nikogar. O tem, kdo se je prijavil, ni želel in naj ne bi smel govoriti, interesa pa naj bi bilo precej.

Mariborsko letališče je popolnoma obnovljeno in ima izjemno geografsko lego ter je tudi dobro umeščeno. Minister je mnenja, da ima letališče potencial, da poleg potniškega postane tudi pomemben regijski logistični center za cargo prevoze. Kaj bodo storili, ko s koncem leta državni DRI konča s upravljanjem letališča, še niso odločili. Hkrati se tudi nadaljujejo postopki za sprejem državnega prostorskega načrta za podaljšanje letališke steze, ki bi omogočila razvoj letališča.

Sodo bi pripojili k Elesu

Na vprašanje ali potrebujemo **Sodo** (Sodo ima sedež v Mariboru) je odgovoril, da oba sistemska operaterja potrebujemo (Sodo in Eles, op. a.). *"Lahko razmišljamo o združitvi, optimizaciji ali pripojitvi k družbi **Eles**. Ampak za zdaj ostaja tako, kot je*" je še povedal za Dnevnik.

Podpira ministra Vizjaka pri spremembah okoljske zakonodaje

Na vprašanje, kako gleda na proteste naravovarstvenikov v začetku tedna zaradi sprememb okoljske in gradbene zakonodaje, je naprej odgovoril, da je sicer izražanje stališč in zbiranje dovoljeno, ne ve pa, kdo bo nosil odgovornost, če pride do drugega vala okužb.

> **"Pri zakonodajnih spremembah podpiram ministra Andreja Vizjaka, ker mnogo naših projektov – še zlasti to velja za gradbeništvo, ki ima zaradi velikega multiplikativnega učinka močan vpliv na gospodarstvo – stoji zaradi dolgotrajnosti pridobivanja različnih dovoljenj."**

Podpira gradnjo hidroelektran na Muri

Na vprašanje, ali podpira projekt **hidroelektrarne na Muri,** je za Dnevnik odgovoril da podpira, saj z njim lahko veliko pridobimo. "*Treba je izkoristiti dani vodni potencial, kjer nam okoliščine to dopuščajo," je* še dejal za Dnevnik.

Avtoceste bodo v Ljubljani širili ob hkratni nadgradnji prog

Glede širjenja cest meni, da bomo ceste še dolgo potrebovali. Študija Darsa je pokazala, da bi **šestpasovnice** na odsekih **Ljubljana–Domžale** in **Ljubljana–Logatec** izboljšale prometno pretočnost., ampak da to ne bo dovolj učinkovito. V obljubljanskih občinah Domžale, Moravče in Lukovica je bila v zadnjih 20 letih rast prebivalstva več kot 20 odstotkov letno. Število vozil na tej cesti tako danes precej presega kapaciteto ceste, za katero je bila načrtovana.

Po drugi strani pa so ravno danes na DRI poslali dopis za nadgradnjo železniških povezav proti Kamniku, Grosupljemu in Vrhniki, s katero bi na določenih delih naredili dvotirno progo in s tem izboljšali pretočnost vlakov. "*Novi vlaki, ki jih zdaj postopoma dobivajo Slovenske železnice, nam nič ne pomagajo, če imamo zastarelo železniško infrastrukturo"* je še med drugim povedal **v današnjem intervjuju** za Dnevnik.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Začenja se še ena bitka: izgube, odpuščanja, stečaji

1

16. May 2020, 19:12

Deli na:

Facebook

Twitter

Srečevali se bomo z veliko, največjo krizo zaradi zaustavitve življenja v novejši zgodovini. Ni namreč panoge ali niše, ki zaradi posledic epidemije ne bi bila prizadeta.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Ves svet je zaradi posledic ukrepov, ki jih je bilo treba sprejeti zaradi grožnje javnemu zdravju, padel v hudo gospodarsko krizo.

Ni vse črno

Nekateri so imeli med epidemijo lepo priložnost. Spletna prodaja je gotovo ena od takih panog, pa tudi mnoge dejavnosti, povezane z digitalizacijo, dobro je šlo tudi tistim, ki se ukvarjajo s takšno in drugačno zaščitno opremo.

Da bi ugotovili, kakšno je vzdušje med podjetniki, je Klub slovenskih podjetnikov (Slovenian Business Club – SBC) v zadnjih dveh mesecih z anketami redno spremljal, kako se domače podjetništvo spoprijema z izzivi.

Izkazalo se je, da je zelo hudo s turizmom in panogami, ki so z njim najtesneje povezane. *»V turističnih agencijah pričakujejo vsaj 50- do okoli 70-odstotni upad prihodkov, izjemno veliko zaposlenih pa lahko vsaj za leto dni izgubi službo. Zato bo najpomembnejši izziv agencij v naslednjem letu, kako zadržati ključne kadre. Brez močne državne podpore to ne bo mogoče. Prav tako to ne bo mogoče brez modrih in učinkovitih ukrepov za rahljanje mejnih režimov med državami s solidno epidemiološko situacijo, da turizem varno zaživi v čim večji meri,«* je izsledke ankete predstavil Klub slovenskih podjetnikov.

Turizem drugačen tudi v letu 2021

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Poudarili so, da bo treba pri rahljanju ukrepov ravnati zelo tenkočutno in previdno. *»Kot je kapital plaha ptica pri investitorjih, je zdravstvena varnost zdaj plaha ptica pri turistih. Ne glede na to bo turizem utrpel škodo zaradi epidemije vsaj tudi v letu 2021, ob čemer je pričakovati začasno spremenjene navade potrošnikov,«* so dejali v podjetniški organizaciji.

Izpostavili so, da bo zelo prizadet nišni korporativni, kongresni turizem, ki ga organizirajo slovenska podjetja. Po zdravstveni krizi, so pojasnili, bo to dejavnost udarila še recesija. *»Po naših informacijah nekatera tuja podjetja že odpovedujejo svoje dogodke celo za leto 2021.«* Hude udarce doživljajo tudi tisti, ki se ukvarjajo z organizacijo različnih dogodkov, od množičnih in sejemskih do podjetniških, pa tudi dobavitelji različne opreme (za gostince, hotele, kavarne …) in montažnih objektov (šotorov in podobnega).

Goran Novković: »Če povežemo vzrok krize in globalizacijo, ki se je zgodila v zadnjih 100 letih, potem razmer, kot smo jim priča zdaj, še ni bilo in seveda je zelo specifično pripravljati tudi odgovor na tako krizo.«

Kako se bo pobrala Goriška

Tudi igralništvo je po besedah Kluba slovenskih podjetnikov močno prizadeto. Skoraj povsod po svetu so igralnice zaprte ali pa beležijo izjemno slab obisk. *»Las Vegas pred dnevi še vedno ni obratoval. Macao, ki je poleg prej omenjenega Vegasa glavna igralniška destinacija na svetu, je odprt, a so pred desetimi dnevi*

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

tam beležili za 90 odstotkov nižji promet kot v enakem obdobju lani. Ker so ostali zaprti in brez prihodkov, tudi svojim dobaviteljem ne plačujejo. Utrpeli naj bi od 70- do 100-odstotni izpad prihodkov v zadnjih dveh mesecih,« so povedali v klubu in dodali, da bodo igralniške destinacije po svetu različno hitro okrevale.

Izpostavili so Goriško, kjer je igralništvo tako razvito tudi zaradi bližine Italije in Italijanov. Ti namreč predstavljajo zajeten del gostov v igralnicah tega območja. *»Na Goriškem je izjemno veliko zaposlenih povezanih neposredno ali posredno s temi dejavnostmi. To regijo bi država zaradi naveze z Italijo, ki je huje prizadeta in v kateri bodo sproščanje mej, gibanja in povrnitev zaupanja počasnejši, morala obravnavati posebej,«* so dejali.

V turističnih agencijah pričakujejo vsaj 50- do okoli 70-odstotni upad prihodkov.

Niti enega nastopa

Zelo težko je v tem času tudi vsem, ki delajo v zabavni industriji. Pri teh je ena od glavnih platform in sredstev za zaslužek oder oziroma druga prizorišča. So praktično neaktivni, brez prihodkov, ker je prišlo do 100-odstotnega upada prireditev, 60-odstotnega upada javnega predvajanja glasbe in 90-odstotnega upada prodaje proizvodov. Glasbeniki, stand up komiki in drugi umetniški ter kreativni ustvarjalci so praktično ob ves prihodek.

Tudi na področju avtomobilske industrije je zelo resno – doživljajo trikratni udarec. Poleg tehnološke negotovosti in upada prodaje jih je zdaj udarila še epidemija. *»Slovenija ima močne razvojne dobavitelje z*

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

ogromno akumuliranega znanja in razvojnimi potenciali, a so razmere težke, tudi zaradi prekinitve dobavnih verig. Gre za izjemno pomembno slovensko panogo z močnimi multiplikativnimi učinki. Na tem področju bo nujna tudi shema pospeševanja prodaje vozil 'staro za novo' na evropski in slovenski ravni, sicer bodo težave še hujše,« menijo v klubu.

Čas za »debirokratizacijo«

Kar zadeva gradbeništvo, zaradi pričakovane recesije pričakujejo upad zasebnih investicij, ki so bile v Sloveniji pred epidemijo nekaj let v razmahu. *»Zlasti to velja za večje investicije, pri manjših pa se že zdaj pozna okoli 25-odstotni padec. Zato je toliko pomembnejše, da okrepimo javne investicije. A to ne bo dovolj. Zdaj je čas tudi za odpravo birokratskih postopkov in pospešitev pridobivanja dokumentacije za gradnjo, sicer bodo razmere še hujše. Poleg hitre izdaje gradbenih dovoljenj so trenutno še bolj ključna okoljska dovoljenja. Zakonodajo je nujno treba poenostaviti,«* so povedali. Omenili so tudi tehnične in gradbene trgovine, ki bi jim deloma lahko pomagala val močnejših javnih investicij in debirokratizacija. Ocenjuje se, da so trgovine v tej branži utrpele za okoli 40-odstotni padec prihodkov.

Kako ocenjuje delo vlade

Goran Novković, izvršni direktor Kluba slovenskih podjetnikov, ki je čas, v katerem smo, označil za zelo edinstven, saj glede na vzrok krize verjetno še nikdar prej nismo bili v takem položaju, meni, da se je vlada skupaj s strokovno skupino pod vodstvom **Mateja Lahovnika** na začetku krize zelo dobro odzvala. *»Ključni ukrepi so šli v pravo smer – pomagali so podjetjem in zaposlenim, v trenutku, ko je veljala prepoved dejavnosti, na način, da so vsi ti in drugi imeli možnost preživetja v prvih dveh mesecih. Tudi pozneje, ko je bil čas za drugi paket ukrepov za zagotavljanje likvidnosti in poroštev, je bilo prav tako dobro zastavljeno, je pa res, da je sledilo nekaj birokratskih zapletov,«* je dejal Novković.

Pojasnil je, da ima v mislih predvsem finančno pomoč zaposlenim, ki so jih podjetja zalagala sama: *»Podjetja so namreč morala vseeno najprej izplačati plače, potem pa jim je država vračala denar. Podjetja bi ta denar lahko porabila za kaj drugega. Nekatere države so to zadevo uredile tako, da je država denar nakazala direktno ljudem, pri nas pa je bilo tako, da je moralo podjetje obračunati plačo, jo izplačati in čez nekaj dni, lahko tudi skoraj en mesec pozneje, je država podjetju vrnila ta denar. Za zagotavljanje likvidnosti v tem občutljivem času to ni bilo najbolj spretna poteza, a na srečo hujših posledic vseeno ni bilo. Pri likvidnostih kreditih pa se bo šele videlo, kako hitro bodo podjetja lahko prišla do njih.«*

Skrajšan delovni čas

Kako bo od zdaj naprej, pravi, bomo videli. Omenil je, da je imel njihov klub ravno včeraj srečanje s predstavniki vlade o tretjem svežnju ukrepov. *»V tem trenutku smo zadovoljni z informacijami, da bo država sledila, vsaj tako kaže, avstrijskemu in nemškemu zgledu. Gre za model skrajšanega delovnega časa. Po tem modelu lahko podjetja v času, ko nimajo dela, nekatere delavce dajo na čakanje, ampak ne na način, da so ves čas doma, ampak le določeno število ur. Po tem principu bi se podjetja lahko zelo*

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

fleksibilno odločala, koliko časa bo delavec delal in koliko ne, kar pomeni, da lahko dobimo situacijo tako imenovanega štiriurnega delovnika ali nekaj podobnega,« je pojasnil.

Meni, da bi to precej vplivalo na zmanjšanje brezposelnosti, bi pa podjetjem to omogočalo tudi, da so bolj fleksibilna na povpraševanje na trgu, *»ker nihanja pri povpraševanju bodo ponekod zelo huda, zaradi recesije, ki prihaja. Pri tretjem svežnju je pomembno še to, da so tisti, ki so najbolj prizadeti, še naprej deležni ukrepov iz prvega svežnja, ki se bo s koncem epidemije najbrž ukinil. Naša želja je, da se po sektorjih pregleda in določi odstotek skokovitega padca prihodkov ter se najbolj prizadetim najbolj pomaga. Poglejmo primer pri prevoznikih: v isti branži so tako tisti, ki opravljajo prevoze turistov, kot tisti, ki opravlja prevoze za spletno prodajo (razvoz, dostava). Slednji ima še več dela kot prej, prvi pa nič, in najbolj pošteno bi bilo, da se najbolj pomaga prvemu.«*

Branimo zdravje in svoje službe

Novković je še enkrat poudaril, kako pomembno je prav zastaviti ukrepe iz tretjega svežnja. *»Da bodo pošteni in učinkoviti, da izidemo iz te krize kot zmagovalci. Naj pa poudarim še, da je pomembno, da država podpre tudi tiste, ki bodo najbolj rasli v tem in naslednjem obdobju, da jim zagotovi dobro poslovno okolje, saj bodo prav oni nosilci izhoda iz krize, oni bodo najbolj rasli, oni bodo zaposlovali.«*

Izvršni direktor Kluba slovenskih podjetnikov je za konec povedal, da smo v tej krizi vsi še bolj ozavestili, kako zelo pomembni so zdravje, delovna mesta oziroma eksistenca in svoboda. *»Vse to kot posamezniki potrebujemo, s tem da se držimo vseh ukrepov za zdravstveno zaščito. Ne gre samo za to, da branimo svoje zdravje, saj s tem, ko se držimo ukrepov, branimo tudi delovna mesta, ker v primeru, da bomo disciplinirani, še vedno previdni, ne bo novih ukrepov, omejitev v gibanju. Prav je, da popuščamo, ne smemo pa se povsem sprostiti. Če bomo tako delovali, menim, da Slovenija lahko iz te krize odide kot zmagovalka,«* so besede Gorana Novkovića.

gospodarstvo | koronavirus | recesija

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Začenja se še ena bitka: izgube, odpuščanja, stečaji

P.K.,
16.
5.
2020

Profimedia Ves svet je zaradi posledic ukrepov, ki jih je bilo treba sprejeti zaradi grožnje javnemu zdravju, padel v hudo gospodarsko krizo.

Slovenija

Srečevali se bomo z veliko, največjo krizo zaradi zaustavitve življenja v novejši zgodovini. Ni namreč panoge ali niše, ki zaradi posledic epidemije ne bi bila prizadeta.

Ni vse črno

Nekateri so imeli med epidemijo lepo priložnost. Spletna prodaja je gotovo ena od takih panog, pa tudi mnoge dejavnosti, povezane z digitalizacijo, dobro je šlo tudi tistim, ki se ukvarjajo s takšno in drugačno zaščitno opremo.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Da bi ugotovili, kakšno je vzdušje med podjetniki, je Klub slovenskih podjetnikov (Slovenian Business Club – SBC) v zadnjih dveh mesecih z anketami redno spremljal, kako se domače podjetništvo spoprijema z izzivi.
Izkazalo se je, da je zelo hudo s turizmom in panogami, ki so z njim najtesneje povezane. *»V turističnih agencijah pričakujejo vsaj 50- do okoli 70-odstotni upad prihodkov, izjemno veliko zaposlenih pa lahko vsaj za leto dni izgubi službo. Zato bo najpomembnejši izziv agencij v naslednjem letu, kako zadržati ključne kadre. Brez močne državne podpore to ne bo mogoče. Prav tako to ne bo mogoče brez modrih in učinkovitih ukrepov za rahljanje mejnih režimov med državami s solidno epidemiološko situacijo, da turizem varno zaživi v čim večji meri,«* je izsledke ankete predstavil Klub slovenskih podjetnikov.

Turizem drugačen tudi v letu 2021

Poudarili so, da bo treba pri rahljanju ukrepov ravnati zelo tenkočutno in previdno. *»Kot je kapital plaha ptica pri investitorjih, je zdravstvena varnost zdaj plaha ptica pri turistih. Ne glede na to bo turizem utrpel škodo zaradi epidemije vsaj tudi v letu 2021, ob čemer je pričakovati začasno spremenjene navade potrošnikov,«* so dejali v podjetniški organizaciji.
Izpostavili so, da bo zelo prizadet nišni korporativni, kongresni turizem, ki ga organizirajo slovenska podjetja. Po zdravstveni krizi, so pojasnili, bo to dejavnost udarila še recesija. *»Po naših informacijah nekatera tuja podjetja že odpovedujejo svoje dogodke celo za leto 2021.«* Hude udarce doživljajo tudi tisti, ki se ukvarjajo z organizacijo različnih dogodkov, od množičnih in sejemskih do podjetniških, pa tudi dobavitelji različne opreme (za gostince, hotele, kavarne …) in montažnih objektov (šotorov in podobnega).

STA Goran Novković: »Če povežemo vzrok krize in globalizacijo, ki se je zgodila v zadnjih 100 letih, potem razmer, kot smo jim priča zdaj, še ni bilo in seveda je zelo specifično pripravljati tudi odgovor na tako krizo.«

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Kako se bo pobrala Goriška

Tudi igralništvo je po besedah Kluba slovenskih podjetnikov močno prizadeto. Skoraj povsod po svetu so igralnice zaprte ali pa beležijo izjemno slab obisk. *»Las Vegas pred dnevi še vedno ni obratoval. Macao, ki je poleg prej omenjenega Vegasa glavna igralniška destinacija na svetu, je odprt, a so pred desetimi dnevi tam beležili za 90 odstotkov nižji promet kot v enakem obdobju lani. Ker so ostali zaprti in brez prihodkov, tudi svojim dobaviteljem ne plačujejo. Utrpeli naj bi od 70- do 100-odstotni izpad prihodkov v zadnjih dveh mesecih,«* so povedali v klubu in dodali, da bodo igralniške destinacije po svetu različno hitro okrevale.

Izpostavili so Goriško, kjer je igralništvo tako razvito tudi zaradi bližine Italije in Italijanov. Ti namreč predstavljajo zajeten del gostov v igralnicah tega območja. *»Na Goriškem je izjemno veliko zaposlenih povezanih neposredno ali posredno s temi dejavnostmi. To regijo bi država zaradi naveze z Italijo, ki je huje prizadeta in v kateri bodo sproščanje mej, gibanja in povrnitev zaupanja počasnejši, morala obravnavati posebej,«* so dejali.

STA V turističnih agencijah pričakujejo vsaj 50- do okoli 70-odstotni upad prihodkov.

Niti enega nastopa

Zelo težko je v tem času tudi vsem, ki delajo v zabavni industriji. Pri teh je ena od glavnih platform in sredstev za zaslužek oder oziroma druga prizorišča. So praktično neaktivni, brez prihodkov, ker je prišlo do 100-odstotnega upada prireditev, 60-odstotnega upada javnega predvajanja glasbe in 90-odstotnega upada prodaje proizvodov. Glasbeniki, stand up komiki in drugi umetniški ter kreativni ustvarjalci so praktično ob ves prihodek.

Tudi na področju avtomobilske industrije je zelo resno – doživljajo trikratni udarec. Poleg tehnološke negotovosti in upada prodaje jih je zdaj udarila še epidemija. *»Slovenija ima močne razvojne dobavitelje z ogromno akumuliranega znanja in razvojnimi potenciali, a so razmere težke, tudi zaradi prekinitve dobavnih verig. Gre za izjemno pomembno*

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

slovensko panogo z močnimi multiplikativnimi učinki. Na tem področju bo nujna tudi shema pospeševanja prodaje vozil 'staro za novo' na evropski in slovenski ravni, sicer bodo težave še hujše,« menijo v klubu.

Čas za »debirokratizacijo«

Kar zadeva gradbeništvo, zaradi pričakovane recesije pričakujejo upad zasebnih investicij, ki so bile v Sloveniji pred epidemijo nekaj let v razmahu. *»Zlasti to velja za večje investicije, pri manjših pa se že zdaj pozna okoli 25-odstotni padec. Zato je toliko pomembnejše, da okrepimo javne investicije. A to ne bo dovolj. Zdaj je čas tudi za odpravo birokratskih postopkov in pospešitev pridobivanja dokumentacije za gradnjo, sicer bodo razmere še hujše. Poleg hitre izdaje gradbenih dovoljenj so trenutno še bolj ključna okoljska dovoljenja. Zakonodajo je nujno treba poenostaviti,«* so povedali. Omenili so tudi tehnične in gradbene trgovine, ki bi jim deloma lahko pomagala val močnejših javnih investicij in debirokratizacija. Ocenjuje se, da so trgovine v tej branži utrpele za okoli 40-odstotni padec prihodkov.

Kako ocenjuje delo vlade

Goran Novković, izvršni direktor Kluba slovenskih podjetnikov, ki je čas, v katerem smo, označil za zelo edinstven, saj glede na vzrok krize verjetno še nikdar prej nismo bili v takem položaju, meni, da se je vlada skupaj s strokovno skupino pod vodstvom **Mateja Lahovnika** na začetku krize zelo dobro odzvala. *»Ključni ukrepi so šli v pravo smer – pomagali so podjetjem in zaposlenim, v trenutku, ko je veljala prepoved dejavnosti, na način, da so vsi ti in drugi imeli možnost preživetja v prvih dveh mesecih. Tudi pozneje, ko je bil čas za drugi paket ukrepov za zagotavljanje likvidnosti in poroštev, je bilo prav tako dobro zastavljeno, je pa res, da je sledilo nekaj birokratskih zapletov,«* je dejal Novković.

Pojasnil je, da ima v mislih predvsem finančno pomoč zaposlenim, ki so jih podjetja zalagala sama: *»Podjetja so namreč morala vseeno najprej izplačati plače, potem pa jim je država vračala denar. Podjetja bi ta denar lahko porabila za kaj drugega. Nekatere države so to zadevo uredile tako, da je država denar nakazala direktno ljudem, pri nas pa je bilo tako, da je moralo podjetje obračunati plačo, jo izplačati in čez nekaj dni, lahko tudi skoraj en mesec pozneje, je država podjetju vrnila ta denar. Za zagotavljanje likvidnosti v tem občutljivem času to ni bilo najbolj spretna poteza, a na srečo hujših posledic vseeno ni bilo. Pri likvidnostih kreditih pa se bo šele videlo, kako hitro bodo podjetja lahko prišla do njih.«*

Skrajšan delovni čas

Kako bo od zdaj naprej, pravi, bomo videli. Omenil je, da je imel njihov klub ravno včeraj srečanje s predstavniki vlade o tretjem svežnju ukrepov. *»V tem trenutku smo zadovoljni z informacijami, da bo država sledila, vsaj tako kaže, avstrijskemu in nemškemu zgledu. Gre za model skrajšanega delovnega časa. Po tem modelu lahko podjetja v času, ko nimajo dela, nekatere delavce dajo na čakanje, ampak ne na način, da so ves čas doma, ampak le določeno število ur. Po tem principu bi se podjetja lahko zelo fleksibilno odločala, koliko časa bo delavec delal in koliko ne, kar pomeni, da lahko dobimo situacijo tako imenovanega štiriurnega delovnika ali nekaj podobnega,«* je pojasnil.

Meni, da bi to precej vplivalo na zmanjšanje brezposelnosti, bi pa podjetjem to omogočalo tudi, da so bolj fleksibilna na povpraševanje na trgu, *»ker nihanja pri povpraševanju bodo ponekod zelo huda, zaradi recesije, ki prihaja. Pri tretjem svežnju je pomembno še to, da so tisti, ki so najbolj prizadeti, še naprej deležni ukrepov iz prvega svežnja, ki se bo s koncem epidemije najbrž ukinil. Naša želja je, da se po sektorjih pregleda in določi odstotek skokovitega padca prihodkov ter se najbolj prizadetim najbolj pomaga. Poglejmo primer pri prevoznikih: v isti branži so tako tisti, ki opravljajo prevoze turistov, kot tisti, ki opravlja prevoze za spletno prodajo (razvoz, dostava). Slednji ima še več dela kot prej, prvi pa nič, in najbolj pošteno bi bilo, da se najbolj pomaga prvemu.«*

Branimo zdravje in svoje službe

Novković je še enkrat poudaril, kako pomembno je prav zastaviti ukrepe iz tretjega svežnja. *»Da bodo pošteni in učinkoviti, da izidemo iz te krize kot zmagovalci. Naj pa poudarim še, da je pomembno, da država podpre tudi tiste, ki*

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

bodo najbolj rasli v tem in naslednjem obdobju, da jim zagotovi dobro poslovno okolje, saj bodo prav oni nosilci izhoda iz krize, oni bodo najbolj rasli, oni bodo zaposlovali.«
Izvršni direktor Kluba slovenskih podjetnikov je za konec povedal, da smo v tej krizi vsi še bolj ozavestili, kako zelo pomembni so zdravje, delovna mesta oziroma eksistenca in svoboda. *»Vse to kot posamezniki potrebujemo, s tem da se držimo vseh ukrepov za zdravstveno zaščito. Ne gre samo za to, da branimo svoje zdravje, saj s tem, ko se držimo ukrepov, branimo tudi delovna mesta, ker v primeru, da bomo disciplinirani, še vedno previdni, ne bo novih ukrepov, omejitev v gibanju. Prav je, da popuščamo, ne smemo pa se povsem sprostiti. Če bomo tako delovali, menim, da Slovenija lahko iz te krize odide kot zmagovalka,«* so besede Gorana Novkovića.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Začenja se še ena bitka: izgube, odpuščanja, stečaji

Srečevali se bomo z veliko, največjo krizo zaradi zaustavitve življenja v novejši zgodovini. Ni namreč panoge ali niše, ki zaradi posledic epidemije ne bi bila prizadeta.

Avtor: Svet24 / P.K.

sobota, 16. 5. 2020, 19:12

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Ves svet je zaradi posledic ukrepov, ki jih je bilo treba sprejeti zaradi grožnje javnemu zdravju, padel v hudo gospodarsko krizo. Profimedia

Ni vse črno

Nekateri so imeli med epidemijo lepo priložnost. Spletna prodaja je gotovo ena od takih panog, pa tudi mnoge dejavnosti, povezane z digitalizacijo, dobro je šlo tudi

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

tistim, ki se ukvarjajo s takšno in drugačno zaščitno opremo.

Da bi ugotovili, kakšno je vzdušje med podjetniki, je Klub slovenskih podjetnikov (Slovenian Business Club – SBC) v zadnjih dveh mesecih z anketami redno spremljal, kako se domače podjetništvo spoprijema z izzivi.

Izkazalo se je, da je zelo hudo s turizmom in panogami, ki so z njim najtesneje povezane. *»V turističnih agencijah pričakujejo vsaj 50- do okoli 70-odstotni upad prihodkov, izjemno veliko zaposlenih pa lahko vsaj za leto dni izgubi službo. Zato bo najpomembnejši izziv agencij v naslednjem letu, kako zadržati ključne kadre. Brez močne državne podpore to ne bo mogoče. Prav tako to ne bo mogoče brez modrih in učinkovitih ukrepov za rahljanje mejnih režimov med državami s solidno epidemiološko situacijo, da turizem varno zaživi v čim večji meri,«* je izsledke ankete predstavil Klub slovenskih podjetnikov.

Turizem drugačen tudi v letu 2021

Poudarili so, da bo treba pri rahljanju ukrepov ravnati zelo tenkočutno in previdno. *»Kot je kapital plaha ptica pri investitorjih, je zdravstvena varnost zdaj plaha ptica pri turistih. Ne glede na to bo turizem utrpel škodo zaradi epidemije vsaj tudi v letu 2021, ob čemer je pričakovati začasno spremenjene navade potrošnikov,«* so dejali v podjetniški organizaciji.

Izpostavili so, da bo zelo prizadet nišni korporativni, kongresni turizem, ki ga organizirajo slovenska podjetja. Po zdravstveni krizi, so pojasnili, bo to dejavnost udarila še recesija. *»Po naših informacijah nekatera tuja podjetja že odpovedujejo svoje dogodke celo za leto 2021.«* Hude udarce doživljajo tudi tisti, ki se ukvarjajo z organizacijo različnih dogodkov, od množičnih in sejemskih do podjetniških, pa tudi dobavitelji različne opreme (za gostince, hotele, kavarne …) in montažnih objektov (šotorov in podobnega).

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Goran Novković: »Če povežemo vzrok krize in globalizacijo, ki se je zgodila v zadnjih 100 letih, potem razmer, kot smo jim priča zdaj, še ni bilo in seveda je zelo specifično pripravljati tudi odgovor na tako krizo.« STA

Kako se bo pobrala Goriška

Tudi igralništvo je po besedah Kluba slovenskih podjetnikov močno prizadeto. Skoraj povsod po svetu so igralnice zaprte ali pa beležijo izjemno slab obisk. *»Las Vegas pred dnevi še vedno ni obratoval. Macao, ki je poleg prej omenjenega Vegasa glavna igralniška destinacija na svetu, je odprt, a so pred desetimi dnevi tam beležili za 90 odstotkov nižji promet kot v enakem obdobju lani. Ker so ostali zaprti in brez prihodkov, tudi svojim dobaviteljem ne plačujejo. Utrpeli naj bi od 70- do 100-odstotni izpad prihodkov v zadnjih dveh mesecih,«* so povedali v klubu in dodali, da bodo igralniške destinacije po svetu različno hitro okrevale.

Izpostavili so Goriško, kjer je igralništvo tako razvito tudi zaradi bližine Italije in Italijanov. Ti namreč predstavljajo zajeten del gostov v igralnicah tega območja. *»Na Goriškem je izjemno veliko zaposlenih povezanih neposredno ali posredno s temi dejavnostmi. To regijo bi država zaradi naveze z Italijo, ki je huje prizadeta in v kateri bodo sproščanje mej, gibanja in povrnitev zaupanja počasnejši, morala obravnavati posebej,«* so dejali.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

V turističnih agencijah pričakujejo vsaj 50- do okoli 70-odstotni upad prihodkov. STA

Niti enega nastopa

Zelo težko je v tem času tudi vsem, ki delajo v zabavni industriji. Pri teh je ena od glavnih platform in sredstev za zaslužek oder oziroma druga prizorišča. So praktično neaktivni, brez prihodkov, ker je prišlo do 100-odstotnega upada prireditev, 60-odstotnega upada javnega predvajanja glasbe in 90-odstotnega upada prodaje proizvodov. Glasbeniki, stand up komiki in drugi umetniški ter kreativni ustvarjalci so praktično ob ves prihodek.

Tudi na področju avtomobilske industrije je zelo resno – doživljajo trikratni udarec. Poleg tehnološke negotovosti in upada prodaje jih je zdaj udarila še epidemija. *»Slovenija ima močne razvojne dobavitelje z ogromno akumuliranega znanja in razvojnimi potenciali, a so razmere težke, tudi zaradi prekinitve dobavnih verig. Gre za izjemno pomembno slovensko panogo z močnimi multiplikativnimi učinki. Na tem področju bo nujna tudi shema pospeševanja prodaje vozil 'staro za novo' na evropski in slovenski ravni, sicer bodo težave še hujše,«* menijo v klubu.

Čas za »debirokratizacijo«

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Kar zadeva gradbeništvo, zaradi pričakovane recesije pričakujejo upad zasebnih investicij, ki so bile v Sloveniji pred epidemijo nekaj let v razmahu. *»Zlasti to velja za večje investicije, pri manjših pa se že zdaj pozna okoli 25-odstotni padec. Zato je toliko pomembnejše, da okrepimo javne investicije. A to ne bo dovolj. Zdaj je čas tudi za odpravo birokratskih postopkov in pospešitev pridobivanja dokumentacije za gradnjo, sicer bodo razmere še hujše. Poleg hitre izdaje gradbenih dovoljenj so trenutno še bolj ključna okoljska dovoljenja. Zakonodajo je nujno treba poenostaviti,«* so povedali. Omenili so tudi tehnične in gradbene trgovine, ki bi jim deloma lahko pomagala val močnejših javnih investicij in debirokratizacija. Ocenjuje se, da so trgovine v tej branži utrpele za okoli 40-odstotni padec prihodkov.

Kako ocenjuje delo vlade

Goran Novković, izvršni direktor Kluba slovenskih podjetnikov, ki je čas, v katerem smo, označil za zelo edinstven, saj glede na vzrok krize verjetno še nikdar prej nismo bili v takem položaju, meni, da se je vlada skupaj s strokovno skupino pod vodstvom **Mateja Lahovnika** na začetku krize zelo dobro odzvala. *»Ključni ukrepi so šli v pravo smer – pomagali so podjetjem in zaposlenim, v trenutku, ko je veljala prepoved dejavnosti, na način, da so vsi ti in drugi imeli možnost preživetja v prvih dveh mesecih. Tudi pozneje, ko je bil čas za drugi paket ukrepov za zagotavljanje likvidnosti in poroštev, je bilo prav tako dobro zastavljeno, je pa res, da je sledilo nekaj birokratskih zapletov,«* je dejal Novković.

Pojasnil je, da ima v mislih predvsem finančno pomoč zaposlenim, ki so jih podjetja zalagala sama: *»Podjetja so namreč morala vseeno najprej izplačati plače, potem pa jim je država vračala denar. Podjetja bi ta denar lahko porabila za kaj drugega. Nekatere države so to zadevo uredile tako, da je država denar nakazala direktno ljudem, pri nas pa je bilo tako, da je moralo podjetje obračunati plačo, jo izplačati in čez nekaj dni, lahko tudi skoraj en mesec pozneje, je država podjetju vrnila ta denar. Za zagotavljanje likvidnosti v tem občutljivem času to ni bilo najbolj spretna poteza, a na srečo hujših posledic vseeno ni bilo. Pri likvidnostih kreditih pa se bo šele videlo, kako hitro bodo podjetja lahko prišla do njih.«*

Skrajšan delovni čas

Kako bo od zdaj naprej, pravi, bomo videli. Omenil je, da je imel njihov klub ravno včeraj srečanje s predstavniki vlade o tretjem svežnju ukrepov. *»V tem trenutku smo zadovoljni z informacijami, da bo država sledila, vsaj tako kaže, avstrijskemu in nemškemu zgledu. Gre za model skrajšanega delovnega časa. Po tem modelu lahko podjetja v času, ko nimajo dela, nekatere delavce dajo na čakanje, ampak ne na način, da so ves čas doma, ampak le določeno število ur. Po tem principu bi se podjetja lahko zelo fleksibilno odločala, koliko časa bo delavec delal in koliko ne, kar*

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

pomeni, da lahko dobimo situacijo tako imenovanega štiriurnega delovnika ali nekaj podobnega,« je pojasnil.

Meni, da bi to precej vplivalo na zmanjšanje brezposelnosti, bi pa podjetjem to omogočalo tudi, da so bolj fleksibilna na povpraševanje na trgu, *»ker nihanja pri povpraševanju bodo ponekod zelo huda, zaradi recesije, ki prihaja. Pri tretjem svežnju je pomembno še to, da so tisti, ki so najbolj prizadeti, še naprej deležni ukrepov iz prvega svežnja, ki se bo s koncem epidemije najbrž ukinil. Naša želja je, da se po sektorjih pregleda in določi odstotek skokovitega padca prihodkov ter se najbolj prizadetim najbolj pomaga. Poglejmo primer pri prevoznikih: v isti branži so tako tisti, ki opravljajo prevoze turistov, kot tisti, ki opravlja prevoze za spletno prodajo (razvoz, dostava). Slednji ima še več dela kot prej, prvi pa nič, in najbolj pošteno bi bilo, da se najbolj pomaga prvemu.«*

Branimo zdravje in svoje službe

Novković je še enkrat poudaril, kako pomembno je prav zastaviti ukrepe iz tretjega svežnja. *»Da bodo pošteni in učinkoviti, da izidemo iz te krize kot zmagovalci. Naj pa poudarim še, da je pomembno, da država podpre tudi tiste, ki bodo najbolj rasli v tem in naslednjem obdobju, da jim zagotovi dobro poslovno okolje, saj bodo prav oni nosilci izhoda iz krize, oni bodo najbolj rasli, oni bodo zaposlovali.«*

Izvršni direktor Kluba slovenskih podjetnikov je za konec povedal, da smo v tej krizi vsi še bolj ozavestili, kako zelo pomembni so zdravje, delovna mesta oziroma eksistenca in svoboda. *»Vse to kot posamezniki potrebujemo, s tem da se držimo vseh ukrepov za zdravstveno zaščito. Ne gre samo za to, da branimo svoje zdravje, saj s tem, ko se držimo ukrepov, branimo tudi delovna mesta, ker v primeru, da bomo disciplinirani, še vedno previdni, ne bo novih ukrepov, omejitev v gibanju. Prav je, da popuščamo, ne smemo pa se povsem sprostiti. Če bomo tako delovali, menim, da Slovenija lahko iz te krize odide kot zmagovalka,«* so besede Gorana Novkovića.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!